

İNGİLİZCE HAZIRLIK SINIFI YAZMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN OKUTMAN GÖRÜŞLERİ¹

OPINIONS OF INSTRUCTORS ON ENGLISH PREPARATION WRITING CLASS CURRICULUM

Burcu KARAFİL² – Aytunga OĞUZ³

Öz

Bu çalışmanın amacı Yalova Üniversitesi Yabancı diller Yüksekokulu'nda yürütülen A1 seviyesi İngilizce yazma dersi öğretim programının okutman görüşleri doğrultusunda incelenmesi ve ihtiyaçların belirlenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi içerisinde yer alan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görev yapan ve A1 seviyesi yazma dersini yürütmüş olan 7 İngilizce Okutmanı oluşturmaktadır. Çalışma 2017-2018 eğitim- öğretim yılı güz döneminde yürütülmüştür. Araştırma anket tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak okutmanlara yönelik hazırlanan bir soru formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bulgulara göre, okutmanlar derse ayrılan sürenin yeterli olduğu, kullanılan materyallerin program açısından uygun olduğu ve programın yazma becerisi açısından değerlendirildiğinde oldukça etkin olduğu görüşündedirler. Programın öğrencilerin yazma becerisini geliştirdiğini ve belirli strateji ve teknikleri öğrendiklerini belirtmişlerdir. Buna karşılık okutmanlar programın bazı öğrenciler için zor olduğunu, öğrencileri ezberciliğe yönelttiğini ve yaratıcılıklarını geliştiremediği ifade etmişlerdir. Programın hedeflerinin net olarak ifade edilmediği, yazma becerisi ile birlikte dilbilgisi ve kelime bilgisinin de programda yoğun bir şekilde yer aldığı, programda yer alan konuların öğrencilerin ilgisini yeteri kadar çekmediği, kullanılan materyallerde eksikliklerin olduğu ve daha fazla etkinliğe gerek duyulduğu vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil, yazma becerisi, ihtiyaç analizi.

Abstract

The aim of this study is to examine the curriculum of the A1 level English writing course at Yalova University School of Foreign Languages according to the instructors' opinions and to determine the needs. In the study, case study, one of the qualitative research methods, is used. The participants of the study consist of 7 English Instructors working at Yalova University School of Foreign Languages and who instructed A1 level writing course. The study was conducted during the fall semester of 2017-2018 academic year. Data was collected by questionnaire technique. A questionnaire form prepared by the researchers for the lecturers was used as data collection tool. Content analysis method was used in the analysis of the obtained data. According to the findings, lecturers have stated that the duration of the course is sufficient; the materials are suitable and the curriculum is very effective when evaluated in terms of writing skills. In addition, lecturers have generally pointed out that the curriculum improves students' writing skills and that students learn specific strategies and techniques for writing skills. On the other hand, it is mentioned that the goals are not expressed clearly in the curriculum, grammar and vocabulary knowledge is intensely involved with writing skills, the subjects do not attract as much attention of the students and there are some missing points in the course materials and more activities are required.

Keywords: Foreign language, writing skill, need analysis.

¹ Bu çalışma 23-25 Mart 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da düzenlenen Uluslararası Bilim ve Eğitim Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, burcu.karafil@yalova.edu.tr, Orcid:0000-0001-7297-7871

³ Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, aytungaoguz@hotmail.com, Orcid: 0000-0003-1815-6866

1. GİRİŞ

Bireyin kendi kültürlerini başka kültürlerle aktarabilmesi, turizm, eğitim, sanat, siyaset, ticaret ve haberleşme gibi çeşitli alanlarda diğer bireylerle uluslararası iletişim kurabilmesi yabancı dil ile olanaklıdır (Anyadabulu, 2006; Seçkin, 2011; Moeller ve Catalano, 2015). Yabancı bir dil, sınıf ortamında öğrenilen ve dilin öğretildiği toplum tarafından konuşulmayan dili belirtmektedir (Moeller ve Catalano, 2015). Günümüzde uluslararası ilişkilerde yabancı dil olarak en yaygın kullanılan ortak dil İngilizcedir (Büyükduman, 2006; Anyadabulu, 2010; Aktaş ve İşigüzel, 2014). Bu nedenle İngilizce yabancı dil öğretiminde oldukça önemli bir yere sahiptir ve bu dilin akıcı ve doğru bir şekilde kullanılması gerekmektedir (Tok ve Arıbaş, 2008).

Yabancı bir dilin etkili kullanılabilmesi dinleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört becerinin geliştirilmesine bağlıdır (Batur, Erkek, Kaplan ve Ercan, 2017). Öğrencilerin İngilizceyi etkili bir şekilde kullanabilmeleri için İngilizce derslerinde bu temel becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır. Yabancı dil öğrenme sürecinde bütün beceriler önemli olmasına rağmen yazma becerisi en karmaşık beceri olarak görülmektedir (Ellis, 2003). Bunun bir nedeni yazma becerisinin edinilebilmesi için öğrencilerin diğer becerilerin belirli düzeyde gelişmiş olması gerekmektedir. Örneğin öğrencilerin etkili yazabilmeleri için öncelikle dil bilgisi, yazım kuralları, noktalama işaretleri gibi birçok kuralı birlikte uygulayabilmeleri beklenmektedir. Bu anlamda yazma becerisi, kelimelerin ya da cümlelerin sıralanması değildir. Bu süreçte öğrencilerin yaratıcılık, problem çözme, yansıtma ve gözden geçirme gibi becerilerinin de devreye girmesi gerekir (Defazio, Jones, Tennant ve Hook, 2012). Graham (1997) yazma sürecinde yazma süreci ve yazma konusu ile ilgili bilgi sahibi olunması, belirli bir düzeyde bir metnin taslağını hazırlayabilme becerisinin olması ve yazma konusunda motivasyona sahip olunması gerektiğini ifade etmektedir (Huy, 2015). Bu bağlamda yazma sürecinde planlama, değerlendirme, gözden geçirme ve öz düzenleme gibi becerilere gereksinim duyulmaktadır (Kellogg ve Raulerson, 2007; Graham ve Perin, 2007). Belirtilen bu özellikler yazma becerisini geliştirmenin karmaşık bir yapıda olduğunu göstermektedir.

Yazma becerisi diğer dil becerileri arasında daha sonra gelişme göstermektedir. Fakat bu durum onun daha az önemsendiği anlamına gelmemektedir. Aksine, yazma becerisi insanların birbirleri ile çeşitli şekillerde iletişim kurmalarına olanak sağlayan önemli bir beceridir (Huy, 2015; Batur, vd., 2017). Çünkü bu beceri insanların düşüncelerinin, hislerinin, inançlarının ve inanışlarının kalıcı olarak kayıt altına alınmasını (Gonye, Mareva, Dudu ve Sib, 2012), görüşlerinin gelecek nesillere aktarılmasını ve onların uzaktaki bireylerle iletişim kurmalarını sağlamaktadır (Carroll, 1990; Huy, 2015).

Diğer dil becerileri ile karşılaştırıldığında yazma becerisinin nasıl edinildiğine ilişkin pek fazla bilginin yer almadığı belirtilmektedir (Kucer, 2005). Bununla birlikte yazma becerisinin dinleme ve konuşma becerileri gibi aile ve sosyal çevrede kendiliğinden öğrenilemeyeceği, bireylerin kendi kendilerine öğrenebilecekleri bir beceri olmadığı ve özellikle okul ortamlarında gerçekleştirilen etkinlikler yolu ve öğretim süreçleri ile edinilebileceğine işaret edilmektedir (Byre, 2000; Myles, 2002; Nyasimi, 2015). Demirel (1999) ise yazma becerisinin diğer beceriler gibi mekanik bir süreçle edinilemeyeceğini, eleştirel ve yaratıcı düşünme süreçlerinin edinilmesi ile öğrenilebileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda yazma becerisinin diğer becerilere göre daha fazla çaba ve bilgi gerektirdiği vurgulanmaktadır (Mehrabi, 2014).

Alanyazında yazma becerisinin geliştirilmesi zor bir beceri olduğu ve yazma dersi ile ilgili sorunlar bulunduğu belirtilmektedir (İnal, 2006; İlter, 2007; Çakır, 2010). Yabancı dil öğrenme sürecinde iletişimsel alana odaklı bir yazma dersinin sistematik olarak

geliştirilmediği; yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik yeteri kadar uygulamaya yer verilmediği belirtilmekte ve bunun bir nedeni olarak da yazma becerisinin öğretilmesine ilişkin belirli bir yöntemin olmaması gösterilmektedir (Hirano, 2010). Bir araştırmada da yabancı dil öğretiminde öğrencilerin yazma becerisi düzeylerinin diğer becerilere göre daha düşük olduğu belirtilmektedir (Cole ve Feng, 2015). Yazma becerisi, doğrudan öğrenci performansının, öğrencilerin bilgi ve kaydettikleri akademik ilerleme düzeylerinin bir göstergesidir. Bu nedenle öğrenciler yazma süreci sonucunda değerlendirileceklerini düşündüklerinde genellikle kendilerini gergin hissetmekte ve düşük puanlar alabilmektedir (Mohammad ve Hazarika, 2016). Ayrıca, İngilizce öğrenen bireylerin yazma becerisi konusunda genellikle kendilerine güvenmemeleri de bu beceriyi kazanmalarını engellemekte ve akademik başarı puanlarını olumsuz şekilde etkilemektedir (Cole ve Feng, 2015).

Öğrencilerin İngilizce yazma ile ilgili sorunlarının giderilmesi, yazma becerisini ve dolayısıyla dili etkili bir şekilde kullanmalarını sağlayabilir. İngilizce yazma dersi öğretim programlarının araştırmalarla geliştirilmesi bu sorunların aşılmasını sağlayabilir. Bu nedenle yazma becerisine yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye’de yabancı dil öğretiminde yazma becerisinin özellikle yabancı dil eğitimi veren bölümlerde veya yabancı dil hazırlık sınıflarında farklı isimler altında yer alan dersler içerisinde geliştirildiği görülmektedir (İlter, 2007). Bu becerinin eğitime ve çeşitli yöntemlerle geliştirilmesine yönelik bazı çalışmalara (Günday, 2012; Akay, Yanpar Yelken, 2008; Batur, vd., 2017) rastlanmakla birlikte yükseköğretim düzeyinde bir programı değerlendiren bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, Yalova Üniversitesi Yabancı diller Yüksekokulu’nda yürütülen A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programının okutman görüşleri doğrultusunda incelenmesi ve ihtiyaçların belirlenmesi amaçlanmıştır. Böylece bu çalışma ile İngilizce yazma dersi öğretim programının güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulabileceği ve programın yetersizliklerinin giderilerek geliştirilmesine katkı sağlanabileceği düşünülmektedir. Araştırmada aşağıdaki problem ve alt problemlere yanıt aranmıştır:

Problem: Okutmanların A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programına yönelik görüşleri nelerdir?

Alt problemler:

1. Okutmanların A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programı ile ilgili genel görüşleri nelerdir?
2. Okutman görüşlerine göre A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programının güçlü yönleri nelerdir?
3. Okutman görüşlerine göre A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programının zayıf/eksik yönleri nelerdir?
4. Okutman görüşlerine göre A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programı öğrencilerin yazma becerisini hangi açılardan geliştirmektedir?
5. A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programının daha etkili olması için okutmanların önerileri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın desenine, çalışma grubuna, veri toplama aracına, verilerin toplanma sürecine ve verilerin analiz tekniklerine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemi içerisinde yer alan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan ve durumları çok yönlü, sistemli ve derinlemesine inceleyen görgül bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görev yapan ve A1 düzeyi yazma dersini yürütmüş olan 7 İngilizce Okutmanı oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan okutmanlar belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda çalışmada A1 düzeyi yazma becerisi dersini yürütmüş olan bütün okutmanlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Fakat bazı okutmanlar çalışma sürecinde yer almak istememiştir. Çalışma grubu belirlenirken gönüllülük esası temel alındığından yedi okutman araştırmaya katılmıştır. Katılımcıların 2'si yüksek lisans mezunu iken 5'i lisans mezunudur. Katılımcıların mesleki kıdemlerinin 8 ile 10 yıl arasında, yaşlarının ise 32 ile 34 yaş arasında değiştiği görülmektedir. Katılımcıların hepsi kadındır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından okutmanlara yönelik hazırlanan bir soru formu kullanılmış ve veriler anket tekniğiyle toplanmıştır. Soru formunda İngilizce yazma dersi öğretim programı ile ilgili beş adet açık uçlu soru yer almaktadır. Katılımcılara yöneltilecek soruların belirlenmesi için yazma becerisi ile ilgili alan yazın taraması yapılmış ve konu ile ilişkili çalışmalar incelenmiştir. Ayrıca, sorular oluşturulurken bir program geliştirme alanı uzmanı ile bir akademisyenin görüş ve önerilerinden yararlanılmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamında yer alan açık uçlu sorular araştırmanın amacını en iyi şekilde yansıtacak şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca, soru formunda okutmanların görüşlerini detaylı bir şekilde ifade etmelerine olanak sağlayan sorulara yer verilmesine önem gösterilmiştir. Araştırma sorularının oluşturulmasında amaca uygunluğu, açıklığı ve anlaşılabilirliği açısından program geliştirme uzmanlarının ve okutmanların görüşleri alınmış ve bu doğrultuda sorular düzenlenmiştir. Anket formuna son hali verilerek e-posta yolu ile okutmanlara iletilmiştir. Onlar da yanıtlarını e-posta yolu ile araştırmacılara iletmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Analize başlarken çalışmanın amaçları ve görüşme sorularının her biri tema olarak belirlenmiştir. Okutmanlardan elde edilen görüşler dikkatli bir şekilde okunmuş ve incelenmiştir. Ortaya çıkan görüşlere göre anlamlı kodlar oluşturulmuştur. Kodlanan veriler benzerlik ve farklılıklarına göre incelenmiş ve birbiriyle ilişkili olan kodlar bir araya getirilmiştir. Bu şekilde kodlar belirlenen temalara yerleştirilmiştir.

Çalışmada geçerliği sağlamak için veriler okutman görüşleri değiştirilmeden doğrudan alıntılarla birlikte sunulmuştur. Çalışmanın güvenilirliği için ise yapılan kodlamaların ve belirlenen temaların doğru bir biçimde düzenlenip düzenlenmediğinin belirlenmesi amacıyla önce araştırmacılar tartışarak uzlaşmaya varmış daha sonra araştırmacılar dışında iki alan uzmanı tarafından incelenmiştir. Alan uzmanlarından oluşturulan yapının uygunluğu konusunda görüş bildirmeleri istenmiştir. Gelen görüşler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Her soruya ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplar belirlenen bu temalara göre işlenmiş, listesi çıkarılmış, bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Bulgular kısmında okutmanların isimleri açık olarak verilmemiş, O1, O2,...O7 şeklinde kodlanmıştır.

Katılımcıların özellikleri ve araştırma süreci açık bir biçimde tanımlanmış ve başka araştırmaların sonuçlarıyla da ilişkilendirilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda okutmanlara yöneltilen sorulara verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bulgular, tablolar halinde sunulmuş ve okutman yanıtlarından doğrudan alıntılar yapılarak yorumlanmıştır. Doğrudan alıntılarda, frekansı yüksek olan görüşlere daha çok yer verilmiş ve yanında kod numarası da belirtilmiştir.

Okutmanların Uygulanan A1 Seviyesi İngilizce Yazma Dersi Programı ile İlgili Genel Görüşleri

Araştırmanın 1. alt probleminde okutmanlara A1 seviyesi İngilizce yazma becerisi dersi programı ile ilgili genel olarak görüşlerinin neler olduğu sorulmuştur. Okutmanların A1 seviyesi İngilizce yazma becerisi dersi programı ile ilgili genel görüşleri olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategoride toplanmaktadır. Bu görüşler ve bunların frekansları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Okutmanların Programa İlişkin Genel Görüşleri

Programa İlişkin Genel Görüşler	f
Olumlu Görüşler	6
Derse ayrılan sürenin yeterli olması	2
Kitabın uygunluğu	2
Programın etkililiği	2
Olumsuz Görüşler	3
Öğrenciler için zorlayıcı olması	1
Kitabın uygun olmaması	1
Ezberciliğe yöneltmesi	1

1029

Okutmanların çoğu (f=6) programla ilgili olumlu görüşler belirtmişlerdir. Örneğin, okutmanlardan birisi (O7) “*Ders saatinin haftalık 8 saat olması oldukça iyi. Konular çok rahat yetişiyor ve öğrenciler yeteri kadar pratik yapabiliyor.*” şeklinde görüş bildirmiştir. Benzer şekilde bir diğer okutman (O6), “*Ders için uygun görülen ders saati idealdi.*” şeklinde görüş bildirerek derse ayrılan sürenin yeterli olduğunu belirtmiştir. Olumlu görüşler arasında kitabın yazma dersi becerisi için oldukça uygun olduğu görüşleri yer almaktadır. Bu görüşlerini okutmanlar şöyle dile getirmişlerdir: “*Program dahilinde kullanılan ders kitabı öğrencilerin yabancı dilde etkili yazabilmelerini geliştirme adına ihtiyaç duydukları bilgileri sağlamakta başarılıydı.*” (O2) “*Program içerisinde kullanılan ders kitabı öğrenciler için oldukça iyi ve konuları detaylı bir şekilde ele alıyor (O7).*”

Okutmanlardan ikisi ise programın öğrencilerin yazma becerisini geliştirme açısından oldukça etkili olduğunu ifade etmiştir. Bu konuda O1 “*En başından itibaren öğrencilerin temel cümle yapısını pratik yaparak geliştirmeye başlamalarını sağladığı için faydalı olduğu görüşündeyim.*”, O3 “*Genel olarak A1 seviyesi yazma dersinin oldukça önemli olduğunu düşünüyorum.*” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Benzer şekilde bir okutman da (O2) “*Başlangıç seviyesi için öğrencilerin yazma dersi ile ilgili becerilerini geliştirmek adına verimli bir program olduğunu düşünüyorum.*” şeklinde olumlu görüş bildirmiştir.

Buna karşın bazı okutmanlar (f=3) programla ilgili olumsuz görüşler bildirmişlerdir. Olumsuz görüşler arasında programın genel olarak öğrenci seviyesi açısından zorlayıcı

olduğu “Kitap dil olarak A1 seviyesi için uygun bir kitap olsa da akademik yazmaya A1’de başlamak öğrenciler için biraz zorlayıcı olabiliyor” (O6); program dahilinde kullanılan kitabın sadece yazma becerisine yönelik olmadığı (O5) “Kitap yazma becerisi ve dilbilgisi çalışmasını ünitelere eşit olarak dağıtmaya çalışmış. Bu da dersin yazma dersi mi dilbilgisi dersi mi olduğuyla ilgili bir karışıklığa sebep oldu. Dilbilgisi alıştırmaları yerine daha çok yazma becerisini geliştirecek ya da değerlendirecek alıştırmalar ve örnekler olsaydı daha etkili olurdu diye düşünüyorum. Yazma alıştırmalarının daha yoğun olduğu bir materyalle desteklendiğinde daha faydalı olacağını düşünüyorum” ve programın öğrencileri ezberci bir sisteme yönelttiği (O4) “Sınavda kitaptaki model paragraflara çok ince detaylarına göre uyacak nitelikte paragraf yazılması istendiğinde öğrencilerin yaratıcılığını kısıtladığını ve öğrencileri bu model paragrafları ezberletmeye itip gereken gerçekçi sonucun tam anlamıyla alınamadığını düşünüyorum” şeklinde görüş bildirilmişlerdir.

Okutmanların Uygulanan A1 Seviyesi İngilizce Yazma Dersi Programının Güçlü Yönlerine İlişkin Görüşleri

Okutmanlara, araştırmanın ikinci alt problemini yanıtlamak için, “Uygulanan A1 seviyesi İngilizce yazma dersi programının güçlü yönleri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Tablo 2’de görüldüğü üzere okutmanlar (f=4) programın öğrencilerin yazma becerisini aşamalı ve uygulamalı olarak geliştirdiğini; kimi okutman (f= 3) programda kullanılan ders kitabı içeriğinin yazma dersi için uygun olduğunu; kimileri (f=3) programın diğer becerilerin de gelişmesini sağladığını; kimilerinin ise (f=2) ölçme değerlendirme içerisinde habersiz sınavların yapılmasından dolayı öğrencilerin derse hazırlıklı gelmelerinin sağlandığını; bir okutman ders saatinin yeterli olduğunu, bir diğer okutman ise program içerisinde öğrencilerin pratik yapma olanağı bulduklarını belirtmiştir.

Tablo 2: Okutmanların Programın Güçlü Yönlerine İlişkin Görüşleri

1030

Programın Güçlü Yanlarına İlişkin Görüşler	f
Öğrencilerin yazma becerisini aşamalı olarak geliştirmesi	4
Kitabın uygun olması	3
Diğer becerilerin de desteklenmesi	3
Uygulanan sınav sistemi	2
Ders saatinin yeterli olması	1
Pratik yapma imkanı sunması	1

Programın öğrencilerin yazma becerisini aşamalı ve uygulamalı olarak geliştirmesine ilişkin okutmanların düşünceleri şu şekildedir: “Örnek paragraf ve cümle yapıları sunması, her ünite için gerekli gramer konusu için pratik olanağı sunması ve yazma aşamasında adım adım ve analitik bir yaklaşımla paragraf yazdırması güçlü yönleridir” (O1). “Bu dersin bence en önemli güçlü yönü öğrencilerin, tüm skill derslerinde öğrendikleri bilgileri kullanıp yazıya dökmelerine olanak sağlaması. Özellikle grammar dersinde öğrendikleri kuralları etkin bir biçimde kullanabilmeleri ve diğer tüm derslerde öğrendikleri kelimeleri kendi cümleleri içinde ilk bu derste kullanmaya başlamaları oldukça önemli diye düşünüyorum” (O3). “Öğrenciler diğer derslerde öğrendikleri kelime ve yapıları kullanarak organize ve bütünlük içerisinde kendi seviyelerine uygun nitelikte öğrendikleri dili kullanabilme şansı ediniyorlar”(O5). “Program öğrencilerin yazma becerisini destekleyici nitelikte. Programda yazma aktiviteleri en temel düzeyden başlıyor. İngilizce konusunda çok fazla bilgisi olmasa da program aşamalı olarak ilerlediği için öğrenciler de aşama aşama yazma becerisini ediniyor”(O7).

Programın güçlü bir özelliği olarak üç okutman programda yer alan ders kitabının özelliklerinin uygun olduğunu belirtmiştir. Bu konudaki görüşleri şu şekildedir: “Her ünitenin

örnek paragraflarla başlaması ve de öğrencilerden ünite çıktısı olarak benzer paragraflar üretmelerini beklemesi (model sunma); öğrencinin bu paragrafı yazabilmesi için gerekli cümle yapılarını, dilbilgisi ve yazım kurallarını alıştırmalarla beraber sunması; verdiği dilbilgisi konularının A1 seviyesine uygun olması bu derste işlenen materyalin güçlü yönleridir” (O6). “Kitaptaki üniteler arasında belli temaların bulunması, gramer ve kelime desteği, model paragrafların olması kitabın güçlü yanları arasında”(O4). “Program dahilinde kullanılan ders kitabı öğrencilerin yabancı dilde etkili yazabilmelerini geliştirme adına ihtiyaç duydukları bilgileri sağlamakta başarılıydı. Ders kitaplarında dilbilgisi, sözcük bilgisi, noktalama ve imla alıştırmalarının yanı sıra yazılarının içerik ve organizasyonunu geliştirmelerine yarayacak bilgiler mevcuttu” (O2).

Okutmanlardan ikisi habersiz olarak uygulanan bazı sınavların programın güçlü bir özelliği olduğunu şöyle dile getirmişlerdir: “Habersiz gerçekleşen pop-quizler, sınıfta çalışılan ve yazılan örnekler doğrultusunda bazı öğrencilerin hazırlıklı gelmesi ve daha fazla pratik yapmasını sağladı. Sınıfta verilen öğretimle paralel bir konu da sınava dahil edilerek yazma becerisi de ölçme sürecinin bir parçası haline getirildi”(O2). “Ayrıca sık yapılan pop up writing quizlerin olması öğrencileri devamlılığa teşvik etmesi yönünden çok değerli”(O4).

Katılımcılardan biri (O2) yazma becerisi dersi için ayrılan haftalık ders saatinin yeterli olduğunu ve bunun programın güçlü bir özelliği olduğunu şu şekilde ifade etmiştir: “Yazma dersi için ayrılan (haftada 8 saat) süre daha önce yabancı dilde yazma tecrübesi ve ya deneyimi olmayan bir grup için yazma hedeflerini gerçekleştirme açısından tatmin edici bir süreydi. Öğrenciler yabancı dilde yazarak pratik yapmak ve dersi veren öğretmenlerinden dönüt almak gibi yeterli süreye sahiptiler.”

Bir diğer katılımcı (O7) ise programın öğrencilere uygulama yapma olanağı sunduğunu şu ifadelerle belirtmiştir: “Programda öğrenciler öğrendikleri her bir yapı için detaylı olarak pratik yapıyor.”

Okutmanların Uygulanan A1 Seviyesi İngilizce Yazma Dersi Programının Zayıf Yönlerine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın diğer alt problemi ise programın zayıf yönlerinin neler olduğunun belirlenmesidir. Katılımcıların programın zayıf yönlerine ilişkin görüşleri Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Okutmanların Programın Zayıf Yönlerine İlişkin Görüşleri

Programın Zayıf Yönlerine İlişkin Görüşler	f
Etkinliklerin yetersizliği	4
Kitabın içeriği	3
Programın uygulanma düzeyinin düşük olması	2
Ders saatleri	1

Katılımcıların programın zayıf yönlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde üç katılımcı programda yer alan etkinliklerin yeterli olmadığını ve daha fazla yazma aktivitesine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Örneğin, bir okutman (O1) “Belki gramer konularıyla ilgili pratiklere ek olarak biraz daha fazla cümle kurdurmaya çalışması veya kontrollü/ yarı kontrollü paragraf yazdırma çalışmaları olması iyi olabilirdi. Bu tür alıştırmalarda eksiklikler vardı.” şeklinde görüş bildirmiştir. Benzer şekilde bir diğer okutman (O3) “A1 seviyesi yazma dersinin genel zayıf noktasının, öğrencilere özellikle ders saatinden dolayı yeterince yazma alıştırmaları yaptırılamaması olduğunu düşünüyorum.” demiştir. O5 ise “Yazmaya başlamadan önce farklı düşünme yöntemleri ile beyin fırtınası yapmayı,

düşüncelerini organize etmeyi, değerlendirmeyi ve gerekirse elemeyi, değiştirmeyi öğretmek konusunda yeteri kadar çalışmaya yer verilmediğini düşünüyorum.” şeklinde düşüncelerini açıklarken diğer okutmanlar gibi yeteri kadar yazma aktivitesine yer verilmediğini dile getirmiştir. Son olarak O7 de program dahilinde yer alan yazma aktivitelerinin öğrenciler tarafından daha iyi özümsebilmesi için daha fazla aktivite yapılması gerektiğini belirtmiştir: “Öğrencilerin daha fazla alıştırmaya yapması gerekiyor. Öğrencilerin seviyesi çok iyi olmadığı ve İngilizce öğrenmeye yeni başladıkları için konuları tam olarak anlayamıyorlar. Ve bazen de çok hızlı bir şekilde ders işliyoruz. Eğer öğrenciler daha fazla aktivite, etkinlik yapsalar yazma becerisini daha iyi kazanabilirler.”

Okutmanların üçü ise programda kullanılan ders kitabının içeriği ve yapısından dolayı öğrencileri ezberci bir anlayışa yönelttiğini, kitapta yer alan konuların öğrencilerin ilgisini yeteri derecede çekemediğini ve öğrencileri kitap içerisinde sunulan belirli kalıpları kullanmaya yöneltip öğrenci yaratıcılığını geliştirmede yetersiz kaldığını ifade etmektedir. Bu konudaki görüşler ise şu şekildedir: “Genel olarak kitaplarda da yeterince yazmayı geliştirici aktivite bulunmuyor. Olan aktiviteler de A1 seviyesi için ya fazla ‘challenging’ (zorlayıcı) ya da çok hazır prompt (kalıp) içeren türde oluyor” (O3). “Sınavda öğrencilerden kitapta yer alan sample (örnek) paragraflara neredeyse birebir özellikte paragraflar istenmesi yukarıda da belirttiğim gibi öğrencilerin özgürlüğünü kısıtlamaktadır. Ek olarak işlenen temalar öğrencilerin ilgi alanlarına ve günümüze daha yakın hale getirilirse daha ilgi çekici dersler gerçekleşecektir” (O4). “Kitabın anlatmak istediği akademik yazma kurallarını kendi örneklerinde uygulamıyor olması bir karmaşaya sebep olmaktadır. Daha uygun model paragraflar seçilmelidir” (O6).

İki okutman ise programın uygulanma düzeyinin düşük olmasının programın zayıf bir özelliği olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenci seviyesinin düşük olmasından dolayı programın tam anlamı ile uygulanmadığı belirtilmiştir. Bu konudaki okutman görüşleri şu şekildedir: “Temel olarak zayıf ve yabancı dilde yazmaya dair hiçbir deneyimi olmayan, hatta çoğu zaman motivasyonu da olmayan bazı öğrencilerin programın da etkili ilerlemesini zora soktukları kanısındayım” (O2). “Öğrencilerin seviyeleri düşük olduğundan, yazmanın özellikle reading, listening gibi dersler ile de bütünleşik olması gerektiği algısını oluşturmak oldukça zor oluyor” (O3).

Programın zayıf yönü ile ilgili ifade edilen bir diğer görüş ise haftalık ders programında yazma becerisi derisinin arka arkaya beş saat olarak yer alıyor olmasıdır. Bu durumun öğrenci açısından olumsuz algılandığı ve öğrencileri zorladığı ifade edilmiştir. Bu konudaki okutman görüşü ise şu şekildedir: “Yazma dersi programıyla doğrudan ilgisi olmasa da üst üste 5 ders saatinin yazmaya ayrılmasının öğrencilerin fazlasıyla zorlandıkları ve ön yargılı oldukları bu beceriyi geliştirme anlamında olumlu olmadığını düşünüyorum” (O2).

Okutmanların Uygulanan A1 seviyesi İngilizce Yazma Dersinin Öğrencilerin Yazma Becerisini Hangi Açılardan Geliştirdiğine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın dördüncü alt problemi kapsamında okutmanlara A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programının öğrencilerin yazma becerisini hangi açılardan geliştirdiği sorulmuştur. Okutmanlar (f=3), uygulanan programda öğrencilerin dil bilgisi, kelime bilgisi gibi becerileri de kullanarak yazma etkinlikleri gerçekleştirdiklerini belirtmiştir (Tablo 4).

Tablo 4: İngilizce Yazma Dersinin Öğrencilerin Yazma Becerisini Hangi Açılardan Geliştirdiğine İlişkin Görüşleri

Görüşler	f
Yazma becerisini kazanma	3
Yazma becerisine yönelik stratejiler geliştirme	3
Öğrenci motivasyonunu artırması	1

Okutmanlar öğrencilerin yazma becerisini gerçek anlamda kazanabildiklerini, öğrencilerin çaba gösterip derse çalıştıkları sürece yazma eylemini gerçekleştirebildikleri görüşündedir. Bu konudaki görüşlerini şöyle ifade etmişlerdir: “*Temel tense’leri kullanarak belli konular açısından paragraf oluşturmalarına vesile olmuştur*” (O1). “*Grammar gibi temel derslerinde öğrendiklerini uygulamaları açısından geliştirmektedir*” (O3). “*Bu dersin öğrencilerin yazma becerisinin gelişmesinde olumlu katkıları vardır*” (O6).

Okutmanlardan üçü ise uygulanan programla öğrencilerin yazma becerisi ile ilgili belirli stratejileri edindiklerini belirtmişlerdir. Bu anlamda öğrenciler özellikle akademik yazma becerisi ile ilgili bazı yazım tekniklerini ve kurallarını da edinebilmektedir. Bu konudaki görüşler ise şu şekildedir: “*Derse ilgili öğrencilerin yabancı dilde yazmayla ilgili stratejiler (yazmaya başlamadan önce planlama yapma, içeriği ve organizasyonu göz önünde bulundurma, yazdıktan sonra düzeltme yapma vs.) geliştirdiklerini düşünüyorum. Akademik yazının gereklikleriyle ilgili (topic sentence, supporting sentences, concluding sentence vs., signal words, time order, listing order etc.) bir nebze fikir sahibi oldukları kanısındayım*” (O2). “*Öğrencilerin yazmada giriş, gelişme ve sonuç yapabilme becerilerinin büyük oranda geliştiği kanaatindeyim. Ayrıca çeşitli bağlaç ve reference word kullanmak zorunda olmalarının bilincine çok iyi bir şekilde vardıklarını düşünüyorum*” (O4). “*Öğrenciler bu derste gelişigüzel yazmayı değil belirli yazma tekniklerini de kullanarak, planlama yaparak, giriş, gelişme ve sonuç kısımlarına da uygun olarak yazmayı öğrenebiliyor*” (O7).

Okutmanlardan birisi ise öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesine bağlı olarak kendilerine olan güvenlerinin arttığını ve daha çok motive olduklarını ifade etmiştir. Bu görüşünü şöyle belirtmiştir: “*Diğer derslerde öğrendikleri her şeyin ihtiyaç duyulduğunda kullanılabildiğini görmek öğrencileri öğrenmek konusunda motive edip heveslendiriyor. Yazdıkça daha çok şeyler yazabileceklerini ve ifade yeteneklerinin geliştiğini fark etmek öğrencileri yazmaya yaklaştırıp özgüvenlerini yükseltiyor bence*” (O5).

Okutmanların Uygulanan A1 seviyesi İngilizce Yazma Dersi Programının Daha Etkin Olmasına İlişkin Önerileri

Araştırmanın son alt probleminde okutmanlara uygulanan programın daha etkin olması konusunda görüşlerinin neler olduğu sorulmuştur. Bu konudaki görüşler Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5: İngilizce Yazma Dersinin Daha Etkin Olmasına İlişkin Okutmanların Önerileri

Programın Daha Etkin Olmasına İlişkin Öneriler	f
Daha fazla uygulama olanağı sunulması	4
Sınıflar oluşturulurken öğrenci seviyelerin uyarlanması	1
Farklı yazma türlerine yer verilmesi	1
Konuların daha ilgi çekici olması	1
Program hedeflerinin belirlenmesi	1

Okutmanlar (f=4) programın daha etkili olabilmesi için öğrencilere daha fazla uygulama olanağı verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konudaki görüşleri şöyledir: “Her bir ünite için daha fazla paragraf yazmaları ve dönüt sağlanabilecek ortamlar oluşturulması iyi olabilirdi” (O1). “Yazma dersinde yazı türü yani konunun kendisi üzerinde oldukça çok zaman kaybedildiğinden practice için yeterince vakit kalmadığını düşünüyorum. Öğrenciler yazmayı ancak yeterince yazma çalışması yaparak öğrenebilirler. Bunu sağlayacak şekilde müfredatın geliştirilmesi kanaatindeyim” (O3). “Sınıf içerisinde daha çok yazma aktivitesi yaptırılabilir ve de yine sınıf içerisinde bireysel kontrol ve dönütlerle yazma çalışmaları uygulanabilecek bir müfredat ve materyal ve de öğrencilerin düşünme sistemlerini geliştirmelerini sağlayacak okumalar, etkinlikler ve oyunlarla içerik zenginleştirilmesine gidilebilir belki de” (O5). “A1 yazma dersinde daha çok cümle çalışmaları, dilbilgisini yazmaya çevirme, ve tamamen model alarak yazma etkinlikleri yapılmalı (O6). “Öğrenciler her bir ünite ile ilgili daha çok yazma aktivitesi yapması gerekli” (O7).

Bir okutman (O2) sınıf içerisinde öğrenciler arasında ciddi seviye farklı olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle sınıflar oluşturulurken öğrenci seviyesinin özellikle dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir. Bu düşüncesini şöyle ifade etmiştir: “Mevcut sınıflar başarı seviyelerine göre oluşturulsa da, uygulamada bakıldığında (bazı öğrencilerin yerleştirme sınavına girmemesi ve benzeri sebeplerden dolayı) sınıftaki öğrenci başarıları büyük oranlarda farklılık gösterebilmektedir. Yabancı dile dair hiçbir bilgisi ve farkındalığı olmayan öğrencilerin yazma gibi zor bir becerinin üstesinden gelmelerini beklemek çoğu zaman bu öğrencilerin bu dersten verim alamamasına ya da sonraki yazma deneyimlerini de etkileyecek ön yargılar geliştirmesine sebep olmaktadır. Bu yüzden bu öğrenciler (complete beginner diye adlandırdığımız) için ekstra destekleyici çalışmalar yapılabilir.”

Bir diğer okutman (O4) ise program dahilinde yer alan konuların öğrenciler için daha ilgi çekici hale getirilmesi gerektiğini dile getirmiştir. Ayrıca, programda daha çok resmi yazma türüne yönelik etkinliklerin yer aldığını, informal türde yazma etkinliklerinin de yer alması gerektiğini belirtmiştir. Bu konudaki görüşleri şöyledir: “Konular daha ilginç ve öğrencilerin yaşlarına daha uygun hale getirilebilir. Yazı formlarına bağlı kaldıkları sürece daha özgür bir şekilde düşündüklerini yazabilirler. Ayrıca sadece formal değil informal yazı örnekleri de derste çalışılmalıdır. Böylece öğrenciler günlük hayatta da arkadaşlarına mektup, mail, msj yazdıklarında formal dil kullanmak zorunda kalmamış olurlar.”

Bir okutman (O6) ise programın daha etkili olabilmesi için programın hedeflerinin açık bir şekilde ortaya konulması gerektiği ve ders materyalleri seçilirken belirlenen bu hedeflerin ön planda tutulması gerektiği görüşündedir. “A1 seviyesinde öğrenciye ne vermek istiyoruz, hangi kazanımlarla A1’i bitirmiş olmasını bekliyoruz gibi sorularla hedeflerimiz belirlenmeli ve bu doğrultuda materyal seçmeli veya kendi materyalimizi oluşturmalıyız.”

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Çalışmada okutmanların uygulanan öğretim programı ile ilgili görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu konuda okutmanların bazıları olumlu görüş bildirirken bazıları olumsuz görüş bildirmişlerdir. Okutmanlar A1 düzeyi İngilizce yazma dersi öğretim programı ile ilgili derse ayrılan süre, ders kitabının uygunluğu ve programın yazma becerisini geliştirmesi açısından olumlu görüşler bildirmişlerdir. Buna karşılık, okutmanlar yazma öğretim programının öğrenciler için zorlayıcı olduğu, ders kitabının uygun olmadığı ve öğrencileri ezberlemeye yönelttiği şeklinde olumsuz görüşler dile getirmişlerdir.

Programla ilgili olumlu görüş bildiren okutmanlar, haftalık 8 saat olarak yürütülen yazma dersi için ayrılan bu sürenin oldukça yeterli olduğunu belirtmişlerdir. İnal (2006) yazma becerisini ortaya koyan yazılı anlatımın oldukça karmaşık ve zaman isteyen bir beceri olduğunu ve derse ayrılan sürenin sınırlı olması durumunda ders başarısının düştüğünü belirtmiştir. Bu doğrultuda yazma

becerisi için ayrılan haftalık ders saati süresinin sınırlı olmaması gerekmektedir. Araştırmada da bu ders için ayrılan sürenin yeterli olduğu belirtilerek bu durum programla ilgili olumlu bir görüş olarak dile getirilmiştir. Programla ilgili bir diğer olumlu görüş ders materyali olarak kullanılan ders kitabının oldukça uygun olduğu şeklindedir. Bu konuda okutmanlar kullanılan ders kitabının yazma becerisi açısından ele alındığında öğrenciler için oldukça uygun olduğunu ve konuları detaylı bir şekilde ele aldığını belirtmektedir. Programın yazma becerisini geliştirme açısından oldukça etkili olduğu görüşü dile getirilmiştir. Öğretim programının öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiği ifade edilmiştir. Uygulanan programın yazma becerisini geliştirici nitelikte olduğu görüşü programın amaca hizmet ettiğini göstermektedir. Bununla birlikte okutmanların programın öğelerinde değil, daha çok ders kitabı ile ilgili görüş bildirdikleri görülmektedir.

Buna karşılık, okutmanlar yazma öğretim programının öğrenciler için zorlayıcı olduğu, ders kitabının uygun olmadığı ve öğrencileri ezberlemeye yönelttiği şeklinde olumsuz görüşler dile getirmişlerdir. A1 düzeyinde yer alan öğrencilerin başlangıç düzeyinde oldukları ve genellikle İngilizce yazma becerisine yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu ve bu nedenle İngilizceyi yeni öğrenmeye başlayan öğrenciler için öğretim programının zorlayıcı olduğu düşünülmektedir. Hazır bulunuşluk düzeyi öğrenci başarısını doğrudan etkilemektedir. Hazırbulunuşluk düzeyi yüksek olan öğrencilerin konuları daha kolay ve çabuk algıladıkları, konu ile ilgili yorumlar yapabildikleri görülmektedir (Harman ve Çelikler, 2012). Öğrencilerin İngilizce yazma sürecinde zorlanmamaları için hazırbulunuşluk düzeylerinin artırılması önem taşımaktadır. Bu bağlamda öncelikle okuma, dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesi yazma becerisinin kazanılmasını olumlu yönde etkileyebilir.

Programa ilişkin bir diğer olumsuz görüş ders materyali olarak kullanılan ders kitabıyla ilgilidir. Birden fazla beceriyi içerdiği, kitapta yazma becerisi ile birlikte dilbilgisi ve kelime bilgisinin de yoğun bir şekilde yer aldığı ifade edilmiştir. Ayrıca, programın öğrencileri ezberlemeye yönelttiği görüşü de dile getirilmiştir. Ders kitabı ile ilgili hem olumlu hem de olumsuz görüşlerin olduğu görülmektedir. Bu durumda ders kitabı bazı okutmanlar açısından etkili bulunurken bazı okutmanlar açısından olumsuz niteliklere sahip olarak değerlendirilmiştir. İngilizce ders kitabının incelenmesi ve eksikliklerinin giderilmesi gerekmektedir.

Programın güçlü yönlerine ilişkin olarak okutmanlar programın öğrencilerin yazma becerisini aşamalı ve uygulamalı olarak geliştirdiğini, yazma becerisi ile ilgili etkinliklerin temel düzeyden başladığını ve buna bağlı olarak yazma becerisinin aşama aşama edinildiğini ifade etmişlerdir. Yazma becerisinin süreç içerisinde geliştirilebileceğinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin yazma becerisinde zorlanmalarından dolayı yazma işleminin basamaklandırılarak, öğrencilere neyi, ne zaman yapmaları ve hangi noktalara dikkat etmeleri gerektiğinin vurgulanarak bu becerinin süreç içerisinde geliştirilmesine çalışılmalıdır (Ceyhan, 2004).

Programın bir diğer güçlü yanı ise kullanılan ders kitabıyla ilgili olarak belirtilmiştir. Okutmanlar ders kitabının öğrencilerin yazma becerisine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Kitapta her üniteye örnek yapıların olması, öğrencilere alıştırma yapma imkanı sunması gibi özellikler vurgulanmış ve buna bağlı olarak ders kitabının yazma becerisinin gelişimine katkı sağladığı ifade edilmiştir. Derste uygulanan sınav sistemi de programın güçlü bir yanı olarak ifade edilmiştir. Habersiz uygulanan kısa sınavlardan dolayı öğrencilerin derslere hazırlıklı gelmeleri gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca sınavlarda derslerde ele alınan konulara paralel konulara ve sorulara yer verilmesi sınav sistemi içerisinde yer alan güçlü bir özellik olarak belirtilmiştir. Yazma dersi için ayrılan haftalık sekiz saatlik sürenin öğretim programının uygulanabilmesi açısından yeterli bir süre olduğu dile getirilmiştir. Bu durum programla ilgili olumlu görüşler içerisinde de değerlendirilmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi uygulanan programın zayıf yönlerinin neler olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Okutmanlardan alınan görüşler doğrultusunda yazma etkinliklerinin yetersiz olduğu ve daha fazla etkinlikle yazma becerisinin geliştirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu durumda ders kitabının içerisinde birçok etkinliğin yer aldığı belirtilmiş olsa da ders kitabının tek başına yeterli olmadığı, kitap içerisindeki etkinliklerin yanı sıra ek etkinliklere gereksinim duyulmaktadır. Programla ilgili bir diğer zayıf yön ise programın uygulanma düzeyinin düşük olmasıdır. Bunun bir nedeni olarak öğrenci düzeylerindeki farklılık gösterilmiştir. Aynı sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında ciddi

anlamda düzey farklılığı olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öğrenciler başlangıç seviyesinde yer aldıklarından, temel bilgi ve beceri düzeylerinin de düşük olmasından dolayı programın tam anlamı ile uygulanmadığı belirtilmiştir. Bundan dolayı öğrencilerin yazma becerisini tam anlamıyla kazanamadığı ve düzeylerinin düşük olmasından dolayı derse karşı motivasyon düzeylerinin de oldukça düşük olduğu belirtilmiştir. Bir diğer olumsuz görüş ise haftalık ders programında yazma becerisi dersinin arka arkaya beş saatin olmasıdır. Bu durumda öğrencilerin daha çok zorlandıkları belirtilmiştir. Kitabın içeriğinde bazı eksik noktalarının olduğu, kitapta yer alan konuların öğrencilerin ilgisini yeteri kadar çekmediği ve öğrencileri ezberci bir eğitime yönelttiği ifade edilmiştir. Ders kitabı, öğrencileri etkin kılacak, ilgi ve motivasyon sağlayacak özellikte düzenlenmelidir.

Araştırmanın 4. alt problemi kapsamında uygulanan programın öğrencilerin yazma becerisini hangi açılarından geliştirdiği sorusu yöneltmiştir. Okutmanlar genel olarak programın öğrencilerin yazma becerisini geliştirdiğini, öğrencilerin yazma becerisine yönelik belirli stratejileri ve teknikleri öğrendikleri belirtilmiştir. Öğrenciler yazma sürecinde planlama yapma, yazma kurallarını doğru bir şekilde uygulayabilme gibi belirli becerileri program dahilinde kazanabilmektedir. Ayrıca, uygulanan programda öğrencilerin yazma aktivitelerini uygulayabilmeleri sonucunda motivasyon düzeylerinin de önemli ölçüde arttığı söylenmektedir.

Araştırmada okutmanlara, uygulanan programın daha etkin kılınabilmesi konusunda önerilerinin neler olduğu sorulmuştur. Okutmanların çoğu programın daha etkili olabilmesi için öğrencilere daha fazla etkinlik yapma olanağı verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Öğrencilere yazma becerisine yönelik çeşitli etkinliklerin sunulması ile bu becerinin gelişmesi sağlanabilmektedir (Batkaoui, 2007). Okutmanlardan elde edilen görüşler doğrultusunda ders kitabı ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşlerin dile getirildiği görülmektedir. Ders kitabının genel örnek modeller sunarak yazma becerisini geliştirecek yapıda olmasına rağmen kitapta yer alan etkinliklerin yeterli olmadığı ve etkinliklere gereksinim duyulduğu anlaşılmaktadır. Ders kitapları yabancı dil sınıflarında kullanılan en önemli öğretmen materyalleridir. Ders kitabında dil ve kültüre, öğrenen ihtiyaçlarına ve dil seviyelerine uygun olan unsurların yer alması gerekmektedir. Bundan dolayı öğretmenlerin sınıfları için en uygun olan ders kitabını seçmeleri gerekmektedir (Radić-Bojanić ve Topalov, 2016). Cunningsworth (1984) ise ders kitabı seçerken eğitim programının amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, kitabın kullanılacağı eğitim/öğretim durumunun incelenmesi, yayıncılardan edinilecek bilgi, meslektaş tavsiyeleri ve deneyimlerden yararlanılarak kullanılacak ders kitaplarının listesinin çıkarılması, bu kitapların önce hızlı bir şekilde incelenmesi ve sonrasında öğrencilerin ve öğretmenlerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak detaylı bir inceleme yapılması gerektiğini belirtmektedir (Oruç ve Yavuz, 2013). Bu bağlamda ders kitabı belirlenirken daha özenli olunması gerektiği, dersi yürüten okutmanların görüşleri alınarak ve daha detaylı bir inceleme yapılarak ders kitabının seçilmesi gerektiği görülmektedir.

Programın daha etkili olması için önerilen bir diğer görüş ise öğrencilerin sınıflara yerleştirilirken hazırbulunuşluk düzeylerinin dikkate alınması gerektiğidir. Aynı sınıf içerisinde yer alan öğrenciler arasındaki düzey farklılıklarından dolayı programın tam anlamı ile uygulanmadığı belirtilmiştir.

Bununla birlikte programda sadece resmi değil mail yazma, mektup yazma, mesaj yazma gibi informal konular ile ilişkili de aktivitelerin yer alması gerektiği belirtilmiştir. Çakır (2010) tarafından yapılan çalışmada öğrenciler yazma dersi ile birlikte günlük hayatları ile ilgili düşüncelerini düzgün bir şekilde düzenleyip yazılı olarak ifade edebilmeleri gerektiğini ifade etmişlerdir. Programın daha etkili olması için ders kitabında yer alan konuların daha ilgi çekici olması gerektiği belirtilmiştir. Çakır (2010) çalışmasında yazma becerisi dersinin sıkıcı bir ders olmaktan çıkarılıp bununla ilgili olarak öğrencilerin yazma konusunda motivasyonlarını artırıcı etkinliklere yoğunluk verilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Programın daha etkili olması ile ilgili okutmanların bir diğer önerisi ise program hedeflerinin belirlenerek programın belirlenen bu hedeflere uygun olarak yürütülmesi ile programın daha etkin hale getirilmesidir. Araştırmanın diğer alt problemlerinde hedefler ögesine ilişkin doğrudan herhangi bir görüşe rastlanmazken, programın daha etkili olabilmesi konusunda hedefler ögesine değinildiği görülmektedir.

Elde edilen bu bulgular ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Programın hedefleri açık bir biçimde belirlenmelidir.
- ✓ Programda İngilizce yazma becerisini geliştirici daha fazla ve çeşitli uygulamalı etkinliklere yer verilmelidir.
- ✓ Amaca ve öğrencilere uygun daha etkili bir ders kitabı seçilmelidir.
- ✓ Günlük yazma becerileri geliştirecek konulara etkinliklere yer verilmelidir.
- ✓ Bu araştırmada okutmanların İngilizce yazma programına ilişkin genel görüşleri alınmıştır. Programın hedefleri, içeriği, materyalleri, etkinlikleri, ölçme ve değerlendirme boyutlarıyla ilgili daha ayrıntılı hem okutmanlarla hem de öğrencilerle görüşmeye ve gözleme dayalı çalışmalar yapılarak gereksinimler daha net ortaya konulabilir.

KAYNAKÇA

- Ahmed, R. Z., & Bidin, S. J. B. (2016). The Effect of Task Based Language Teaching on Writing Skills of EFL Learners in Malaysia. *Open Journal of Modern Linguistics*, 6(03), 207.
- Ahmed, A. H. (2010). Students' problems with cohesion and coherence in EFL essay writing in Egypt: Different perspectives. *Literacy Information and Computer Education Journal (LICEJ)*, 1(4), 211-221.
- Akay, C. & Yanpar Yelken, T. (2008). İngilizce Dersinde Okuma - Yazma Becerilerinin Kazanılmasında Oluşturmacılık Temelli Sosyal Etkileşim Modelinin Etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 189-202.
- Aktaş, T. & İşigüzel, B. (2014). Yabancı Dil Öğretmenlerinin Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Öz Yeterlik Algı Düzeylerinin Değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3, 17-24.
- Aragón Jiménez, C. E., Mira, B., Cecilia, D., & Rodríguez, G. S. (2013). *An analysis of the writing skill difficulties of the English Composition I students at the Foreign Language Department of the University of El Salvador* (Doctoral dissertation, Universidad de El Salvador).
- Anyadubalu, C. (2010). Self-efficacy, Anxiety, and Performance in the English Language Among Middle-school Students in English Language Program in Satri Si Suriyothai, Bangkok. *International Journal of Social Science*, 5(3), 193-198.
- Bacha, N. N. (2002). Developing Learners' Academic Writing Skills in Higher Education: A Study for Educational Reform. *Language and Education*, 16(3), 161-177.
- Batur, Z., Erkek, G., Kaplan, K., & Ercan, E. (2017). Türkçe Eğitimi ve Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisinin Edinimine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 42-75.
- Büyükduman, F. (2006). *İngilizce öğretmen adaylarının İngilizce ve öğretmenlik becerilerine ilişkin öz-yeterlik inançları arasındaki ilişki*. (Yayımlanmış doktora tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Carroll, R. T. (1990). Student Success Guide-Writing Skills. <http://skepdic.com/refuge/writingskills.pdf>. Erişim tarihi: 16.03.2018.
- Cole, J., & Feng, J. (2015). Effective Strategies for Improving Writing Skills of Elementary English Language Learners. *Online Submission*.

- Ceyhan, N. G. (2014). Süreç-Odaklı Yazma Yaklaşımının Yazma Dersindeki Yeri ve Etkisi. *Dil Dergisi*, 163, 46-63.
- Çakır, İ. (2010). Yazma Becerisinin Kazanılması Yabancı Dil Öğretiminde Neden Zordur?. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28(1), 165-176.
- Defazio, J., Jones, J., Tennant, F., & Hook, S. A. (2012). Academic literacy: The Importance and Impact of Writing Across the Curriculum—a case study. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 10(2), 34-47.
- Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Fallahi, C. R. (2012). *Improving the writing skills of college students. writing: A mosaic of new perspectives*, New York: Psychology Press.
- Graham, S., & Perin, D. (2007). *Writing next-effective strategies to improve writing of adolescents in middle and high schools*. New York: Carnegie Corporation of New York.
- Genç, B. (2007). Oluşturmacı Yaklaşımına Dayalı Yabancı Dil Öğretim Sınıflarında Yazma Becerisi Etkinliklerinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 2, 1-11
- Genç, B. (2014). Yabancı Dil Öğretiminde Yazma Becerisi Nasıl Geliştirilir?. *Dil Dergisi*, 163, 36-45.
- Gonye, J., Mareva, R., Dudu, W. T., & Sib, J. (2012). Academic Writing Challenges at Universities in Zimbabwe: A Case Study of Great Zimbabwe University. *International Journal of English and Literature*, 3(3), 71-83.
- Günday, R. (2012). Yabancı Dil Öğretiminde Yazma Becerisini Geliştirme Stratejileri. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25.
- Hirano, J. (2010). The importance of learning and teaching communicative writing: To end the primacy battle between writing and speaking. <http://www.tku.ac.jp/kiyou/contents/hans/129/hirano.pdf>. Erişim tarihi: 24.05.2018
- Huy, N. T. (2015). Problems Affecting Learning Writing Skill of Grade 11 at Thong Linh High School. *Asian Journal of Educational Research*, 3(2), 53-69.
- İnal, S. (2006). İngilizce Yazılı Anlatım Dersinin Sorunları Üzerine Bir İnceleme. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 2(2), 180-203.
- Kellogg, R. T., & Raulerson, B. A. (2007). Improving the Writing Skills of College Students. *Psychonomic Bulletin & Review*, 14(2), 237-242.
- Kucer, S. M. (2005). *Dimensions of literacy- A conceptual for teaching reading and writing in school settings* (Second Edition), Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Mehrabi, N. (2014). The Effect of Second Language Writing Ability on First Language Writing Ability. *Theory and Practice in Language Studies*, 4(8), 1686.
- Myles, J. (2002). Second Language Writing and Research: The Writing Process and Error Analysis in Student Texts. *Tesl-Ej*, 6(2), 1-20.
- Moeller, A. K., & Catalano, T. (2015). Foreign Language Teaching and Learning. Faculty Publications: Department of Teaching, *Learning and Teacher Education*, 196, 327-332.

- Mohammad, T., & Hazarika, Z. (2016). Difficulties of Learning EFL in KSA: Writing skills in context. *International Journal of English Linguistics*, 6(3), 105.
- Nyasimi, N. A. B. (2015). Challenges students face in learning Essay Writing Skills in English Language in Secondary Schools in Manga District, Nyamira County, Kenya (Doctoral dissertation, Kenyatta University).
- Oruç, N., & Yavuz, B. (2013). Yabancı Dil Öğretiminde Ders Kitabı Seçimi. *Journal of International Social Research*, 6(27), 398-406.
- Pozzi, D. C. (2004). *Forms and Functions in Language: Morphology, Syntax*. Houston, TX: College of Education, University of Houston.
- Puteh, S. N., Rahamat, R., & Karim, A. A. (2010). Writing in the Second Language: Support and Help Needed by the Low Achievers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 7, 580-587.
- Radić-Bojanić, B. B., & Topalov, J. P. (2016). Textbooks in the EFL Classroom: Defining, Assessing and Analyzing. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini*, 46(3), 137-153.
- Tok, H. & Arıbaş, S. (2008). Avrupa Birliğine Uyum sürecinde Yabancı Dil Öğretimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 205–227
- Yıldırım A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.